

Fjölbrautaskóli Suðurlands
Haustönn 2026

SKGA2FV03

(Skipulag og bygging garðyrkjustöðva)

Kennari/kennarar:	Bryndís Björk Reynisdóttir (BBR) bryndisbjork@fsu.is
-------------------	--

Áfangalýsing:

Ágrip af sögu gróðurhúsabygginga á Íslandi og helstu garðyrkjuhverfi í landinu. Skipulag og þættir sem ráða staðarvali gróðurhúsa, pökkunarhúsa og annarra framleiðslusvæða. Aðgengi að heitu og köldu vatni og rafmagni. Fjallað er um byggingafræðilega þætti, svo sem byggingarlag gróðurhúsa, undirstöður, framræslu, efnisval, upphitun, loftræstingu og byggingakostnað. Ennfremur staðsetningu stjórnækja, s.s. fyrir loftræstingu, innréttingar, gardínur og tæki til vökvunar og áburðargjafar. Útreikningar á hitunarpörf í gróðurhúsum. Fjallað er um gróðurhús og önnur framleiðslusvæði sem vaxtarstað plantna og sem framleiðslutæki fyrir mismunandi afurðir. Farið er yfir skipulag útisvæðis, nýtingu ræktunarsvæða, umferðarmannvirki og aðgengi að ræktunarsvæðum.

Undanfari: Almennar forkröfur garðyrkjunáms.

Þekkingarviðmið - nemandi skal hafa aflað sér þekkingar og skilnings á:

- Sögu gróðurhúsabygginga á Íslandi og ástæðum þess að myndast hafa sérstök garðyrkjuhverfi í landinu.
- Þeim þáttum sem ráða staðarvali gróðurhúsa og annarra mannvirkja í garðyrkjustöðvum, m.a. aðgengi að auðlindum.
- Mismunandi gerðum gróðurhúsa og byggingafræðilegum þáttum helstu gerða og hvaða gróðurhús þarf til að framleiða mismunandi afurðir.
- Útreikningum á hitunarpörf í mismunandi gróðurhúsum.
- Stýringu umhverfispátta í gróðurhúsum og staðsetningu stjórnækja .
- Byggingakostnaði við gróðurhús.
- Helstu byggingum sem tengjast rekstri garðyrkjustöðva, s.s. kælum, pökkun, afgreiðslu o.þ.h.
- Helstu þáttum sem þarf að hafa í huga við skipulagningu útisvæða í garðyrkjustöðvum.

Leikniviðmið - nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- Staðsetja gróðurhús miðað við umhverfi og skipulag.
- Skoða mismunandi gróðurhús og byggingarfræðilega þætti þeirra.
- Velja gróðurhús sem hentar viðkomandi framleiðslu.
- Bera kennsl á helstu þætti í stýrikerfum gróðurhúsa og hvar þeir eiga að vera staðsettir.
- Reikna út byggingakostnað og hitunarpörf gróðurhúss.
- Skoða mismunandi byggingar sem tengjast rekstri garðyrkjustöðva og vita hvað einkennir þær.
- Skipuleggja útisvæði garðyrkjustöðvar með hliðsjón af nýtingu og aðgengi.

Hæfniviðmið - nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Meta staðsetningu gróðurhúsa og ræktunarsvæða með hliðsjón af skipulagi og umhverfisskilyrðum ...sem er metið með... rökstuðningi.
- Velja milli mismunandi gróðurhúsagerða með tilliti til kostnaðar og þeirrar framleiðslu sem fram á að fara í viðkomandi garðyrkjustöð ...sem er metið með... rökstuðningi og kynningum.
- Gera sér grein fyrir þörf á því hvaða aðra aðstöðu en gróðurhús þarf til viðkomandi framleiðslu, s.s. aðstöðu til þökkunar, kælingar, afgreiðslu o.þ.h. ...sem er metið með... rökstuðningi.
- Útskýra fyrir öðrum hvernig best er að vinna skipulag á útisvæðum garðyrkjustöðva með hliðsjón af nýtingu, aðgengi og kostnaði ...sem er metið með... kynningu og rökstuðningi.

Námsefni:

- Lesefni og glærur frá kennara

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Skipulag og bygging garðyrkjustöðva					
vika	kennsluvika	dags	kl	efni kennslu	
35	1	27.ágú	09:00-15:45	Lotuvika, kynning á áfanga, kynning á verkefni, ganga um svæðið, hús skoðuð. Sagan og tegundir gróðurhúsa	BBR
36	2	4.sep	09:00-12:00	Tegundir gróðurhúsa	BBR
37	3	11.sep	09:00-12:00	Staðarval	BBR
38	4	18.sep	09:00-12:00	Tegundir í ræktun og innréttingar	BBR
39	5	21.sep	09:00-15:45	Lotuvika. Verklegar æfingar á Reykjum. Plasthús dúklagt, karmar smíðaðir og borð sett upp í gróðurhús	BBR, ÞÞ
40	6	2.okt	09:00-12:00	Uppbygging garðyrkjustöðva	BBR
41	7	9.okt	09:00-12:00	Þjónustubyggingar	BBR
42	8	16.okt	09:00-12:00	Upphitun gróðurhúsa	BBR
43	9			Haustfrí FSu - engin kennsla	
44	10	29.okt	09:00-15:45	Lotuvika. Kennsla í glerjun á Reykjum. Upprifjun fyrir próf	BBR, EÓ
45	11			Engin kennsla	
46	12			Engin kennsla	
47	13			Engin kennsla	
48	14			Engin kennsla	
49	15			Próf	
50	16				
51	17			Sjúkra- og endurtökupróf	

Birt með fyrirvara um breytingar**Sérreglur áfangans:**

Athugið að skyldumæting er í lotuvikur.

Skýrslur, ástundun og verkefni gilda 50% af lokaeinkunn.

Skriflegt lokapróf gildir 50% af lokaeinkunn.

Til að öðlast próftökurétt þarf nemandi að hafa að lágmarki 4,5 í einkunn fyrir verkefni. Lágmarkseinkunn á prófi er 4,5 svo verkefnaeinkunn taki gildi

Reglur um svindl og notkun gervigreindar

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/reglur-um-svindl-i-verkefnum-og-profum>

Ef að grunur um ritstuld og/eða óleyfilega notkun á gervigreind vaknar gætu nemendur þurft að gera munnlega grein fyrir verkefni/prófi.

Sömu reglur gilda um notkun gervigreindar við skrif og gilda um heimildaskráningu almennt. Reglur um heimildaskráningu má finna á heimasíðu skólans.

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/heimildaskraning-leidbeiningar>

Námsmat:

Námsþáttur	Lýsing á námsmati	Vægi
Lotuvikur	Þátttaka í verklegum æfingum	15%
Verkefni	Uppbygging garðyrkjustöðvar	35%
Próf	Lokapróf	50%
Samtals		100%

Námsmats- og prófsýningardagur

Námsmats- og prófsýningar alltaf við lok hvernar annar. Hvað er það?

Námsmats- og prófsýning er mikilvægur hluti af náminu því þar færðu:

- tækifæri til að sjá hvernig þér gekk.
- útskýringu á námsmati hvort sem um lokapróf eða símat er að ræða.
- ráðleggingar sem geta nýst þér í áframhaldandi námi.
- tækifæri til að gera athugasemd við niðurstöðu námsmatsins ef þér þykir hún ósanngjörn.

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.

Reykjum, ágúst 2026, Bryndís Björk Reynisdóttir